

تبیین اصول ماندگار زیبایی‌شناسی در سکونتگاه‌های شهری نمونه مطالعاتی: مسکن مهر شهرک پردیسان قم

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۲/۰۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۴/۰۱

کد مقاله: ۲۵۹۱۹

آمنه بختیار نصرآبادی^۱، شیرین اسلامی^۲

چکیده

محیط مسکونی حاصل برآیندهای تأثیرگذاری نظیر عوامل زیست محیطی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، ادراکی، کالبدی و فضایی است که برهم کنش آنها، رضایت انسان از مقوله مسکن و تجربه زیسته را در پی دارد. مفهومی که امروزه در بین عوامل مذکور نادیده گرفته شده است، بکارگیری هنر "زیبایی‌شناختی" در موقعیت‌های مسکونی است. غفلت از پرداخت به این مهم در کنار عدم توجه به عوامل دیگر، می‌تواند رضایتمندی و حس تعلق ساکنان در تداوم سکونت را کاهش دهد. هدف مقاله حاضر تبیین اصول ماندگار زیبایی‌شناختی کالبدی در طراحی سکونتگاه‌ها می‌باشد؛ به منظور نیل به این هدف، روش تحقیق توصیفی-تحلیلی به کار گرفته شده است که پس از مروری بر ادبیات پژوهش، کند و کاوی درباره چستی مفهوم زیبایی در سه دوره مختلف زمانی صورت پذیرفته و عمده اصول مشترک مانند تناسب، توازن، وحدت، هندسه، ترکیب، مقیاس انسانی و تنوع در تطبیق با سه دوره زمانی معماری و شهرسازی ایران؛ مکتب سنت، مکتب اصفهان و مکتب تهران به شیوه تحلیلی مورد بررسی قرار گرفته است. در ادامه، اصول تبیینی مستخرج در مسکن مهر پردیسان شهر قم به عنوان نمونه مطالعاتی، مورد ارزیابی قرار گرفته است. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که بسیاری از اصول زیبایی‌شناختی در مجموعه‌های مذکور نادیده گرفته شده و در جهت کیفیت‌افزایی سکونتگاه های شهری، لازم است اصول پیشگفته به منظور افزایش غنای محیط مسکونی به کار گرفته شود.

واژگان کلیدی: زیبایی‌شناختی، اصول ماندگار زیبایی‌شناختی، نظریات زیبایی‌شناختی، مسکن مهر.

۱- دکتری شهرسازی دانشگاه تربیت مدرس com.bakhtiar@gmail.amene

۲- کارشناس ارشد طراحی شهری دانشگاه هنر اصفهان